

Internetconsultatie - Het eerste concept van het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan (HVP)

– 30 april 2022

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) heeft kennisgenomen van het eerste concept van het Nederlandse herstel- en veerkrachtplan, waarin het kabinet investeringen en hervormingen gebaseerd op de zes pijlers van het Europese herstel- en veerkrachtfonds uiteenzet. Afgelopen december presenteerde het kabinet een ambitieus coalitieakkoord met veel grootschalige investeringen. Het herstel- en veerkrachtfonds biedt een mooie kans om extra te investeren in de energietransitie. De NVDE pleit ervoor om het EU-herstelgeld in te zetten aanvullend op het nationale Klimaatfonds, en niet ter dekking van bestaande plannen. In het najaar komt de Klimaat- en Energieverkenning uit, waarbij we het gat moeten dichten naar 60% emissiereductie in 2030. Het is zeer waarschijnlijk dat aanvullend beleid en investeringen nodig zullen zijn. Het is daarom belangrijk dat de mogelijkheden binnen het Nederlandse investeringspakket breed worden ingezet voor duurzaamheid, zoals het Nationaal Groeifonds en InvestNL, maar ook door overheidsinkopen volledig klimaatneutraal te doen. Wij geven een aantal aandachtspunten en suggesties mee bij voorliggend conceptplan en de verdere uitwerking.

Pijler 1: Groene transitie

De NVDE is positief over de ambities uit het conceptplan om de groene transitie in Nederland te bevorderen. De eerste pijler investeert in belangrijke aspecten van de groene transitie, zoals in de verduurzaming van binnenvaartschepen, groene waterstof, wind op zee en de stimulering van hybride warmtepompen. Daarnaast hervormt deze pijler de autobelasting, de energiebelasting, de vliegbelasting en CO₂-heffing in de industrie.

- **Verduurzaming binnenvaartschepen**

De subsidieregeling faciliteert dat vaartuigen met een interne verbrandingsmotor een Stage V-motor installeren en reduceert de uitstoot van stikstof- en fijnstofemissies met 80-97%. Om de groene transitie echt te bevorderen, pleiten wij ervoor om versneld in te zetten op zero-emissie in plaats van verbranding en uitstoot van fossiele brandstoffen, en de stimulering te focussen op opschaling van zero emissie binnenvaart. Bovendien is het cruciaal dat er een gelijk speelveld is op fiscaal gebied: voor dieselaccijnzen geldt nu een vrijstelling in de binnenvaart, voor energiebelasting op emissieloos varen niet. Een emissievrije binnenvaart levert veel voordelen

op, zoals betere luchtkwaliteit, geen CO₂-uitstoot en een vermindering van onze afhankelijkheid van import van fossiele brandstoffen.

- **Groenvermogen waterstof**

Met de investering in het groene waterstof-ecosysteem wil het kabinet de haalbaarheid van de grootschalige elektrolyse toetsen, de technologie verder ontwikkelen en voor voldoende aanbod van relevant geschoold personeel zorgen middels demonstratieprojecten, een R&D programma en een menselijk kapitaal-programma. Wij pleiten voor een breed onderzoeksprogramma in consortiumvorm. Bovendien is het belangrijk dat er zowel een onshore alsook een offshore testlocatie wordt gerealiseerd. Daarnaast ziet de NVDE graag dat de investering ook financiële ondersteuning biedt, dit is noodzakelijk voor de groene waterstofsector om tot finale investeringsbesluiten te komen.

- **Wind op zee**

De NVDE is een voorstander van wind op zee en is blij met de investering voor de inspanningskosten die horen bij het aanleggen van windparken, zoals het garanderen van scheepvaartveiligheid, natuurversterking en soortenbescherming, en verduurzaming en aanpassing van de visserijsector. Deze investering levert een positieve bijdrage aan de opschaling van wind op zee. Daarnaast is het belangrijk om ook te investeren in wind op land, zoals in naderingsdetectie, zwarte wieken en ander onderzoek om effecten voor natuur en omgeving te verkleinen.

- **Stimulering hybride warmtepompen**

Hybride warmtepompen zijn een goede alternatieve oplossing en tussenstap naar aardgasvrij. De NVDE is dan ook positief over de stimulering van installatie en gebruik van hybride warmtepompen. Zet in op de verplichting van een (hybride) warmtepomp of andere hybride technieken (zoals een zonneboiler of bioketel) bij vervanging van de cv-ketel. Hoewel de quickwins op korte termijn van belang zijn om aardgas te besparen, moet tegelijkertijd niet de urgentie worden weggenomen om verdere structurele maatregelen te nemen. De NVDE vindt bovendien de uitwerking van de subsidieregeling voor de onrendabele top van collectieve warmteprojecten belangrijk.

- **Autobelasting**

Uit de Klimaat- en Energieverkenning (KEV) blijkt dat er nog een grote opgave ligt om de klimaatdoelen in de mobiliteitssector te halen. Bovendien staat in het Coalitieakkoord het streven dat uiterlijk in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. Deze doelen zijn echter nog ver buiten bereik. Om de doelen te halen is het van belang dat emissieloos vervoer wordt gestimuleerd en voordeliger is dan het fossiele alternatief. Het is daarom cruciaal dat kilometerbeprijzing zo wordt ingericht dat het maximaal bijdraagt aan het halen van het klimaatdoel en het nulemissiedoel en emissiereductie écht bevordert. Daarbij is het voornemen van het kabinet om Betalen naar

Gebruik pas in 2030 in te voeren. Daardoor is het noodzakelijk om ook richting 2030 extra maatregelen te nemen in het kader van het nulemissiedoel voor personenvervoer en het voldoen aan de aangescherpte ESR-doelstelling. Daarbij is normering een interessante optie ([nulemissie vlootnormering voor werkgevers](#)) naast het verlengen van fiscale voordelen en particuliere stimulering van nulemissie vervoer. De NVDE is positief over de plannen voor fiscale vergroening bij bestelauto's.

- **Energiebelasting**

Het is goed dat de tariefstructuur van de energiebelasting minder degressief wordt en dat een aantal vrijstellingen worden afgeschaft. Wij juichen het toe dat fossiele energiedragers het hoogst worden belast en duurzame brandstoffen en elektriciteit het laagst. Dit geeft een broodnodige impuls aan afbouw van fossiele energie en een stimulans voor elektrificatie, en zorgt voor een betere beprijzing op basis van CO₂-uitstoot. Toch is er op dit moment nog sprake van een ongelijk speelveld in de binnenvaart: voor dieselaccijnzen geldt een vrijstelling, voor energiebelasting op emissieloos varen niet. Zorg ervoor dat het duurzame alternatief altijd goedkoper is dan fossiel en voer al op korte termijn (Belastingplan 2023) een nultarief voor de energiebelasting voor emissieloos varen in.

- **CO₂ heffing industrie**

De CO₂-heffing in de industrie is de noodzakelijke stok achter de deur voor verduurzaming van de industrie. Aanscherping om tot een verhoogde reductiedoelstelling te komen juichen wij toe. Om investeringszekerheid te geven voor de industrie, is het nodig dat op korte termijn een besluit wordt genomen over de inwerkingtreding met duidelijkheid over dispensatierechten en prijspad.

Pijler 2: Digitale transformatie

Binnen de tweede pijler besteedt het conceptplan aandacht aan de digitale transformatie in Nederland. Een van de investeringen is gericht op veilige, slimme en duurzame mobiliteit. Het is goed dat duurzame mobiliteit op deze manier wordt gestimuleerd, in het bijzonder het bevorderen van emissievrije deelmobiliteit, thuiswerken en anders reizen (OV en fiets).

Pijler 3: Slimme, duurzame en inclusieve groei

Middels de derde pijler bevordert het conceptplan slimme, duurzame en inclusieve groei. Een van de hervormingen is gericht op het Nationaal Groeifonds (NGF) dat voor de komende vijf jaar 20 miljard euro beschikbaar stelt voor projecten op het terrein van 1) kennisontwikkeling en 2) onderzoek, ontwikkeling en innovatie. De NVDE ziet het NGF als een mooie kans om duurzaam te investeren in bijvoorbeeld offshore elektrolyse.

De investering in het project 'Nederland leert door' levert een positieve bijdrage aan onder meer het organiseren van maatwerktrajecten voor werkenden en werkzoekenden, met ook het doel om de duurzame inzetbaarheid van mensen te versterken. De NVDE moedigt dit ten zeerste aan. Naast de benodigde kennis is het namelijk belangrijk om te investeren in voldoende technici die de energietransitie in de praktijk brengen. Er is namelijk een toenemende vraag aan technische vakmensen, terwijl het aanbod afneemt, zie eerder [onderzoek van Ecorys](#). Het herstel- en veerkrachtfonds biedt de mogelijkheid om te investeren in een omscholingsfonds en het stimuleren van technische studies voor toekomstige studenten.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De activiteiten bij meer dan 6000 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim €41 miljard en meer dan 250.000 werknemers.